Порадник з особистої безпеки для правозахисників та активістів

Асоціація
УМДПЛ
UMDPL
Association

Порадник з особистої безпеки для правозахисників та активістів

Київ
2021

У цьому порадниику містяться вказівки щодо безпеки правозахисників/-ць та активістів/-ок і поради щодо того, як поводитися в певних обставинах, таких як напад, погрози тощо.

Автори: Сергій Перникоза, Ганна Рожкова

Дизайн та макет: Ольга Золотар.

Порадник з особистої безпеки для правозахисників та активістів / Сергій Перникоза, Ганна Рожкова — Київ: Асоціація УМДПЛ, 2021. — 16 с.

Цей посібник створено за підтримки The National Endowment for democracy (NED). Його зміст не обов'язково відображає офіційну позицію NED. Інформація чи погляди, висловлені у цьому матеріалі, є виключною відповідальністю його авторів.

Порадник розповсюджується відповідно до ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International.

Асоціація УМДПЛ, 2021

Асоціація УМДПЛ UMDPL Association

NED NATIONAL ENDOWMENT FOR DEMOCRACY

SUPPORTING FREEDOM AROUND THE WORLD

ЗМІСТ

1. На мене напали 4
1.1. Як убезпечити себе від нападу? 4
1.2. Що робити під час нападу? 5
1.3. Що робити після нападу? 5

2. Що робити якщо Вам погрожують? 6
2.1. Що робити у випадку погроз? 6
2.2. Що робити якщо у випадку погроз від правоохоронців? 7

3. Безпека під час мирного зібрання 8
3.1. Організація мирного зібрання 8
3.2. Повідомлення про проведення мирного зібрання 8
3.3. Що заборонено учасникам мирного зібрання? 9
3.4. Поліція та мирні зібрання 9

4. Як уникнути проблем з поліцією 11
4.1. Перевірка документів 12
4.2. Поверхнева перевірка 13
4.3. Проникнення до житла 13
4.4. Застосування сили, спецзасобів та зброї 14
4.5. Обшук 14
4.6. Затримання 16

1. На мене напали

1.1. Як убезпечити себе від нападу?
1.2. Що робити під час нападу?
1.3. Що робити після нападу?

- Не приховуйте та не замовчуйте факт нападу чи психологічного тиску на Вас.
- Отримавши належну медичну допомогу – зверніться до психолога та, за потреби, пройдіть курс реабілітації.
- Не вдавайтесь до незаконних методів для «помсти» нападникам.

1.1. Як убезпечити себе від нападу?

- Завжди повідомляйте рідним та близьким людям куди йдете та з ким плануєте зустрітись. Також рідні мають знати, що їм робити, якщо Ви не повернетесь в обумовлений час.
- Якщо Вам призначила зустріч невідома людина:
  - *не зустрічайтесь у Вас вдома!*
  - *для зустрічі вибирайте людні місця (кафе, центр міста).*
  - *прийдіть на зустріч на 30-40 хв раніше, подивіться чи буде хтось супроводжувати людину, з якою Ви зустрічаєтесь.*
  - *відмовтесь від зустрічей у вечірній, та нічний час.*
  - *під час зустрічі зателефонуйте знайомим, повідомте, де ви знаходитесь та з ким зустрічаєтесь.*
  - *відмовтесь від пропозиції підвезти або провести Вас.*
- Не залишайте в соціальних мережах інформацію про Ваше пересування/відвідування заходів/планів на відпочинок.
- Якщо Ви помітили підозрілу людину – сфотографуйте її. Сфотографувавши – одразу надішліть фото своїм знайомим.
- Намагайтесь мінімум часу проводити самі або перебувати в безлюдних місцях.
- Проговоріть зі знайомими алгоритм їхніх дій, якщо Ви раптом не виходите на зв'язок або кудись зникли.
- Щодня вдома фіксуйте коротку інформацію: з ким зустрічались та про що говорили. Повідомте близьких де та як вони можуть знайти цю інформацію у разі потреби.
- Подумайте про безпеку своїх рідних та близьких. Поговоріть з ними відверто про можливі небезпеки та як їх уникнути.

1.2. Що робити під час нападу?

- Якщо напад не був попередньо спланований, а стався спонтанно — шанси зберегти Ваше життя та здоров'я суттєво зростають.
- Найкраща стратегія — вирватись від нападників та бігти в людне місце. Не варто стримувати себе чи геройствувати — голосно кричіть та кличте на допомогу.
- Якщо Ви відчуваєте, що Вас чимось облили позаду — не обертайтесь, зробіть різкий крок вправо, потім вліво. За можливості скиньте з себе верхній одяг.
- Намагайтесь залишатись на ногах, але якщо Ви вже впали — спробуйте «скрутитись» — руками закрити голову, а ліктями прикрити нирки.
- При отриманні ножового поранення — сильно притисніть рану рукою та спробуйте вирватись від нападників. Якщо Вас не переслідують — викличте швидку, або попросіть це зробити перехожих. Якщо лікарня поруч — спробуйте дістатись туди самостійно.
- Часто саме нестандартна поведінка дозволяє врятувати життя, при цьому варто не піддаватись емоціям — страх та паніка навряд чи зможуть Вам допомогти.
- По можливості спробуйте запам'ятати прикмети нападників, в що вони були одягнуті, в який бік пішли після нападу, яким транспортним засобом користувались.

1.3. Що робити після нападу?

- Зверніться в поліцію із заявою про те, що на Вас скоєно напад, а також про те, що Ви потребуєте охорони. Зразок заяви — https://bit.ly/2QTyLLu
- Зверніться в лікарню. Потрібно здійснити огляд у лікаря для зняття побоїв/визначення характеру ушкодження та зафіксувати ступінь завданих ушкоджень, оскільки це вплине на подальшу кваліфікацію злочину.
- Подумайте та чітко сформулюйте, хто, на Вашу думку, може стояти за нападом, який стався.

Зразок заяви

- Надайте якомога ширший розголос події, що сталась. Це може спонукати поліцію активніше займатись розкриттям злочину.
- Перегляньте заходи Вашої безпеки, подумайте, чим можна їх підсилити.
- Зверніться до адвоката, обговоріть як правильно фіксувати ушкодження та які документи/виписки/чеки зберігати.

2. Що робити якщо Вам погрожують?

2.1. Що робити у випадку погроз?

2.2. Що робити у випадку погроз від правоохоронців?

- Погрози бувають різного характеру. Рідко коли погрожують відкрито. Досить часто все починається з психологічного тиску у вигляді:
- «Мовчазних» телефонних дзвінків,
- Агресивних повідомлень від «ботів» в соц.мережах,
- Смс-повідомлень з невідомих, або невизначених номерів.
- До таких випадків потрібно ставитись максимально серйозно і в жодному випадку не ігнорувати їх.

2.1. Що робити у випадку погроз?

- Якщо Ви не знаєте людину, яка Вам погрожує, або погрози надходять анонімно спробуйте якомога більше дізнатись додаткових обставин. Така додатково отримана інформація буде корисна для подачі заяви в органи правопорядку.
- Не відповідайте образами на образи і не погрожуйте у відповідь.
- Не зволікайте і одразу зверніться до поліції з повідомленням про те, що Вам погрожують.
- Звертатись можна усно, написавши заяву на папері та занести у найближчий відділ поліції, також можна надіслати електронною поштою.
- Зразок заяви https://bit.ly/2No97wi
- Подзвоніть в поліцію, дізнайтесь за яким номером зареєстрували Ваше звернення та хто його виконавець. Також запитайте контактний номер телефону виконавця.
- Зв'яжіться з виконавцем, висловіть готовність надання будь-якої додаткової інформації.

Зразок заяви

- Відвідайте відділ поліції, прийдіть на особистий прийом, докладіть усіх зусиль для особистого спілкування з працівниками правоохоронного органу, які відповідають за розслідування Вашої справи.
- Фіксуйте ПІБ, посада/звання, контакти правоохоронців, з якими Ви спілкувалися з приводу Вашої заяви.
- Якщо виконавець не виходить на зв'язок, або ігнорує Вас — напишіть скаргу керівнику призначеного виконавця.
- Якщо погрози повторюються зверніться до поліції з заявою про надання Вам охорони.

- У разі відмови реєструвати кримінальне провадження — зверніться до адвоката для звернення до суду, щоб зобов'язати правоохоронний орган внести відомості про кримінальне правопорушення до ЄРДР.

2.2. Що робити якщо у випадку погроз від правоохоронців?

- Навіть якщо погроза була усною чи сказаною мимохідь — не варто її ігнорувати.
- Всі подібні випадки слід описати та інформацію направити у вигляді заяви (можна і на електронну адресу) до Державного бюро розслідувань (ДБР). https://dbr.gov.ua/kontakti
- Надайте розголос цій події:
- Напишіть про цей випадок у соцмережах.
- Сконтактуйте зі знайомими журналістами, розкажіть їм про те, що сталось.
- Зверніться до місцевих правозахисних організацій.
- Повідомте про ситуацію, яка склалась, представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини https://bit.ly/2Nqnq3J та Управління забезпечення прав людини Національної поліції України https://bit.ly/3nX9Fs6 (якщо погрози надходили від поліцейських).

Зразок заяви

Зверніться до представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

Зверніться в Управління забезпечення прав людини Національної поліції України

3. Безпека під час мирного зібрання

3.1. Організація мирного зібрання
3.2. Повідомлення про проведення мирного зібрання
3.3. Що заборонено учасникам мирного зібрання?
3.4. Поліція та мирні зібрання

- Право збиратись мирно та без зброї для висловлення своїх поглядів чи переконань гарантується 39 ст. Конституції України
- Ви можете проводити фото-відеозйомку під час мирного зібрання. Фіксувати на фото/відео можна як учасників зібрання так і працівників поліції або інших органів правопорядку, які присутні на зібранні або поблизу. Для цього не потрібно мати спеціального дозволу чи бути журналістом.
- Якщо ви зібрались спонтанно і не встигли подати повідомлення про зібрання — повідомте першого ж працівника поліції, який до вас підійшов про те, що у вас проводиться мирне зібрання. Також попросіть його забезпечити безпеку під час цього зібрання.
- Заборонити проведення мирного зібрання може тільки суд. Вам мають надати судове рішення. Уважно прочитайте його (коли, кому і де заборонили збиратись).

3.1. Організація мирного зібрання

- Під час мирного зібрання ви можете роздавати листівки, демонструвати плакати та використовувати звукопідсилювальну техніку та встановлювати тимчасові споруди (намети, сцену...) без спеціального дозволу.
- Ви не повинні укладати ніяких договорів на охорону чи «прибирання» місця проведення зібрання — навіть якщо під час подачі повідомлення в міськраді Вас переконують це зробити.
- Візьміть з собою документи (скан копія паспорту також підійде), питну воду, заряджений телефон. Поставте на «швидкий набір» номер безоплатної правової допомоги (0-800-213-103), телефонуйте туди у разі вашого затримання, або якщо затримали ваших знайомих.
- Якщо Ви організовуєте мирне зібрання — подайте повідомлення про його проведення (проведення спонтанних мирних зібрань, без повідомлення, також допускається).

3.2. Повідомлення про проведення мирного зібрання

- В Україні не існує терміну «дозвіл» на проведення мирних зібрань. Владу варто повідомити про те, що ви плануєте мирно збиратись. Це дозволяє спланувати роботу поліції, пожежників, медичних працівників, за потреби, змінити схеми маршрутів громадського транспорту.

- Подавати повідомлення варто до органів місцевого самоврядування, або до найближчого відділення поліції.
- В повідомленні можна вказати: час, місце, маршрут (якщо це хода), орієнтовну кількість учасників заходу, контактні телефони організаторів.
- Якщо Ваше повідомлення відмовляються приймати — зафіксуйте відмову на відео, викладіть відео в інтернет, а повідомлення надішліть на електронну адресу органу місцевого самоврядування. Повідомлення про мирне зібрання можна також надсилати рекомендованим або цінним листом.
- Підготуйте повідомлення в паперовому вигляді в 2-ох екземплярах. Один віддайте, а на другому попросіть поставити відмітку, що повідомлення прийняли. Візьміть з собою на захід це повідомлення. У випадку електронного повідомлення — роздрукуйте зображення написаного листа з екрану.
- Якщо Ви плануєте масштабне зібрання або очікуєте проведення контр-зібрання — завчасно сконтактуйте з поліцією та узгодьте місце проведення, заходи безпеки та процес виїзду учасників.
- Рекомендації з організації та проведення мирних зібрань https://bit.ly/2RX384t
- Пам'ятка з безпеки публічних заходів для ЛГБТКІ+ активістів та союзників https://bit.ly/2QgldJf
- Постанови Кабінету Міністрів України про запровадження карантинних обмежень не забороняють проведення мирних зібрань! Проте все ж варто дотримуватися норм про мінімальну фізичну дистанцію між людьми під час пандемії COVID-19.

Рекомендації з організації та проведення мирних зібрань

Пам'ятка з безпеки публічних заходів для ЛГБТКІ+ активістів та союзників

3.3. Що заборонено учасникам мирного зібрання?

- Приходити на зібрання зі зброєю, або речами/засобами, які можуть бути використані як зброя.
- Використовувати сльозогінні або отруйні речовини.
- Влаштовувати підпали, погроми або знищувати майно.
- Захоплювати будівлі або споруди.
- Використовувати силу проти інших учасників зібрань або працівників поліції.

3.4. Поліція та мирні зібрання

- Поліція має захищати учасників мирного зібрання та забезпечувати громадський порядок під час його проведення.

- За наявністю підстав визначених Законом https://bit.ly/308ORAB поліція має право: перевіряти документи, опитувати вас, проводити поверхневу перевірку чи перевіряти Ваш транспортний засіб.
- Поверхнева перевірка здійснюється працівником поліції однієї з оглядуваним статі (жінка — жінку, чоловік — чоловіка). У невідкладних випадках її може здійснити будь-який поліцейський лише з використанням спеціального приладу або засобу.
- «Опитування» або «Розмова» або «Запрошення» до поліції є добровільною. Тобто, якщо це не затримання — Ви не зобов'язані нікуди йти. Зафіксуйте номер жетона поліцейського, його ім'я та прізвище, вказане в його службовому посвідченні https://bit.ly/2LBUJxU Чемно повідомте, що не маєте можливості зараз кудись йти чи спілкуватись.
- Поліції заборонено використовувати водомети за температури повітря нижче + 10С
- Поліція може використовувати силу або спеціальні засоби тільки до порушників у визначених законом випадках. https://bit.ly/2FLLhV1
- Поліції заборонено бити кийками по голові, шиї, статевих органах і в живіт.
- Якщо Ви стали свідком незаконних дій поліції — спробуйте зафіксувати це на відео та повідомте цю інформацію до Державного бюро розслідувань https://bit.ly/320Gclk

Про превентивні поліцейські заходи

Основні обов'язки поліцейського

Про застосування фізичної сили

Контакти ДБР

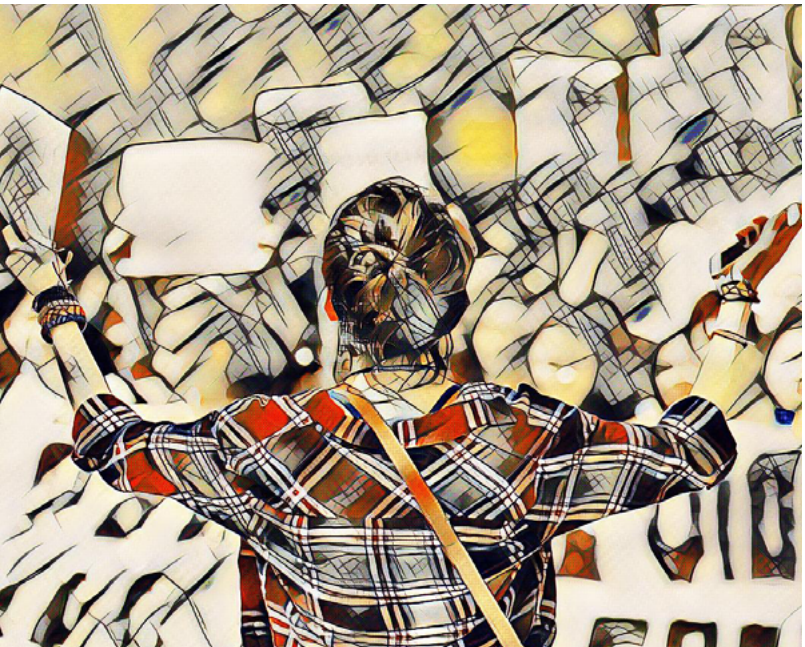

4. Як уникнути проблем з поліцією

4.1. Перевірка документів

4.2. Поверхнева перевірка

4.3. Проникнення до житла

4.4. Застосування сили, спецзасобів та зброї

4.5. Обшук

4.6. Затримання

- Одне з основних завдань поліції: охорона Ваших прав та свобод! Постійно нагадуйте їм про це!
- Поліція діє відкрито та прозоро. https://bit.ly/3xlmb8D
- Ви маєте право фіксувати на фото чи відео дії поліції. https://bit.ly/3sLip53
- Поліцейські можуть опитувати Вас (спілкуватись), але це є добровільним з Вашого боку. Не бажаєте розмовляти — не говоріть. https://bit.ly/3dFIrm2

Про відкритість та прозорість

Про право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію

Про опитування особи поліцейськими

- Пам'ятайте про 63 статтю Конституції України: Ви не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів.
- На дії поліції Ви можете поскаржитись керівництву Національної поліції України https://bit.ly/2Yu0ZLO або до Державного бюро розслідувань https://bit.ly/320Gclk

Контакти Національної поліції

Контакти ДБР

4.1. Перевірка документів

- Переконайтесь, що перед Вами поліцейські — попросіть їх показати Вам службові посвідчення. Уважно прочитайте та запишіть, як поліцейських звати та який номер посвідчення (він має відповідати номеру на нагрудному знаку).
- Спілкуйтесь чемно та ввічливо. Не переходьте на крик та не нервуйтесь.
- Поцікавтесь, що змусило поліцейських перевірити у Вас документи.
- Причин є всього 6 (але вони є досить загальними, і під їх опис може підійти майже будь-хто):
    - *Ви схожі на того, кого розшукують;*
    - *Якщо в поліцейського є підстави вважати, що Ви причетні до скоєння правопорушення, або плануєте його скоїти.*
    - *Якщо Ви зайшли на територію охоронювального об'єкту (наприклад: атомну електростанцію).*
    - *Якщо при собі Ви маєте зброю, боєприпаси, наркотики або інші заборонені до обігу речовини.*
    - *Якщо Ви перебуваєте в місці вчинення правопорушення або надзвичайної пригоди.*
    - *Якщо на Вас є ознаки скоєння правопорушення (наприклад: кривавий одяг або «свіжий» синець під оком).*
- Важко не потрапити у вищезгаданий перелік, тому, швидше за все, документи доведеться показати (студентський квиток, або посвідчення водія — також підійде).
- Якщо документи відсутні — Ви можете допомогти поліції встановити Вашу особу назвавши ім'я, прізвище, дату народження, місце реєстрації.
- Також, якщо поруч знаходиться Ваш знайомий у якого є документи, попросіть його підтвердити Вашу особу.
- Якщо поліція хоче Вас затримати «для встановлення особи» — не чиніть фізичного опору, але зателефонуйте 102 та повідомте хто, де і за що Вас затримує.
- Під час дії карантинних обмежень, пов'язаних з поширенням COVID-19, поліція може вимагати у Вас показати документи. Якщо документи у Вас відсутні і поліція наполягає на складанні протоколу про адміністративні правопорушення, попросіть ознайомити Вас з Вашими правами, в протоколі зазначте, що не маєте симптомів захворювання та користуєтесь правом наданим 63 ст. Конституції України і не маєте бажання спілкуватись з поліцейськими. Більше про дотримання поліцією прав громадян при застосуванні статті 44-3 КУпАП можете дізнатись у тематичному звіті Асоціації УМДПЛ. https://bit.ly/2PhfC60
- Детальніше https://bit.ly/2NpCKgT

Звіт Асоціації УМДПЛ

Детальніше про перевірку документів

4.2. Поверхнева перевірка

- Проводиться особою однієї з Вами статі.
- Поліцейський може подивитись на Вас зі всіх сторін та провести по Вашому одягу рукою або спеціальним пристроєм (приблизно таким як у працівників аеропортів).
- Також поліцейський може здійснити візуальний огляд салону та багажнику Вашої машини. Поліцейський може вимагати відкрити салон або багажник машини.
- Якщо у Вас з собою рюкзак чи сумка — поліцейський має право вимагати відкрити її.
- При цьому поліцейський не має права самостійно нічого виймати чи піднімат — лише візуальний огляд.
- Проводиться поверхнева перевірка, якщо поліцейський має підстави вважати, що у Вас при собі якась річ, обіг якої — заборонений!
- Подібна ситуація і щодо машини: або поліцейський підозрює, що Ви перевозите злочинця, який переховується, або машина була учасницею аварії.
- Під час поверхневої перевірки ніякі документи не складаються.
- Рекомендуємо весь процес знімати на відео. Це може не подобатись поліцейським, але Ваша безпека — важливіше!
- Детальніше https://bit.ly/2XDwuWR

Детальніше про поверхневу перевірку

4.3. Проникнення до житла

- Поліція може заходити до Вас, якщо Ви дозволили або за рішенням суду!
- Також поліція може проникати у Ваше житло без рішення суду і Вашого дозволу у випадках:
- рятування життя або майна під час надзвичайних подій (наприклад: пожежі)
- якщо переслідує людей, які скоїли злочин.
- щоб припинити злочин, який загрожує життю людині. (наприклад: якщо чути крики «допоможіть, вбивають»).
- Проникнення до житла не означає, що Ви якось обмежуєтесь у користуванні Вашим майном.
- Після такого проникнення поліцейський має скласти протокол — зазначити навіщо він проникав у житло і які в подальшому це мало наслідки. https://bit.ly/3azPjPP
- Якщо під час проникнення було пошкоджено Ваше майно (наприклад: поліцейським щось почулось, але двері вибити вже встигли), Ви можете звернутись до суду за відшкодуванням завданих збитків.

Детальніше про проникнення до житла

4.4. Застосування сили, спецзасобів та зброї.

- Перелік спецзасобів є чітко регламентований: https://bit.ly/2XisW87 Якщо у поліцейських Ви побачили, наприклад, мачете — це порушення Закону!
- Перед застосуванням до Вас сили або спецзасобів, поліцейський має Вас попередити. Окрім випадків, коли таке попередження є невиправданим або неможливим.
- Якщо Ви постраждали від застосування спецзасобів (з розбитого, внаслідок падіння ліктя пішла кров) — поліцейські мають надати Вам невідкладну допомогу.

Перелік спецзасобів

- Кайданки одягають не більше ніж на 2 години без послаблення.
- Про застосування сили або спецзасобів поліцейський складає рапорт своєму керівництву (у випадку судового розгляду події, що трапилась, його можна витребувати).
- Вогнепальна зброя застосовується поліцейським у виняткових випадках.
- З іншого боку, зброя може бути застосована поліцейським для припинення спроби заволодіти вогнепальною зброєю. Тому не скорочуйте дистанцію з поліцейським та не торкайтесь його одягу!
- Детальніше https://bit.ly/2RRw0Xz

Детальніше про застосування спецзасобів

4.5. Обшук

- **Час обшуку** — не допускається обшук вночі (з 22:00 до 6:00 години). За виключенням ситуацій, які не терплять зволікань (ч.4 ст. 223 КПК).
- **Ухвала** — обшук проводиться за ухвалою, прийнятою слідчою суддею. Уважно перевіряйте таку інформацію, що містить ухвала: а) строк дії ухвали; б) адреса приміщення, де проводиться обшук; в) перелік речей/документів/осіб, для виявлення яких проводиться обшук; перелік осіб, яким дозволено проводити обшук (ПІБ в ухвалі повинні співпадати із посвідченнями особи). Нова практика ВС встановила, що заборонено «передоручати» проведення обшуку від слідчих до оперуповноважених! Це має значення при наданні зауважень до протоколу обшуку. В подальшому проведення обшуку неуповноваженими особами — не є доказом в суді, як і всі документи та речі, які були вилучення під час обшуку.
- **Поняті** — обшук має проводитися із обов'язковою участю не менше двох незалежних понятих. Якщо не впевнені у їх незаангажованості — вимагайте їх заміну; якщо поняті не мають документу, що посвідчує особу — вони не поняті. Обшук проводить із порушення процесу. Обов'язково зазначте це в протоколі обшуку.

- **Перевірте законність обшуку** – Обшук може проводиться тільки на підставі ухвали слідчого судді. Що повинно бути зазначено в ухвалі про дозвіл на обшук житла можна прочитати за посиланням https://bit.ly/3es5z6r.
- У невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину обшук може проводитись без ухвали суду. https://bit.ly/3gBsVJE
- **Мобільні телефони/комп'ютери** – вилучення мобільних телефонів, персональних комп'ютерів або їх частин, можливе лише у разі, якщо це безпосередньо зазначено в ухвалі суду. Ви не зобов'язані надавати паролі від телефонів та ноутбуків.
- **Технічна фіксація обшуку** – слідчий має фіксуватися обшук спеціальними технічними засобами (відеозйомка). Вимагайте фіксування, якщо він цього не робить. Також Ви можете робити онлайн-включення та транслювати процес обшуку у соцмережі.

Що має бути зазначено в ухвалі

Коли обшук може проводитись без ухвали суду

- **Правила під час обшуку:**
  - *зберігайте спокій.*
  - *перевірте чи є службове посвідчення у слідчого та уважно прочитайте ухвалу слідчого судді про проведення обшуку.*
  - *відстежуйте пересування всіх учасників слідчого процесу; якщо правоохоронці розбіглись по помешканню – вкажіть це в протоколі.*
  - *наявність незаангажованих понятих, які мають документи, що посвідчують особу.*
  - *слідчі не мають права починати обшук, якщо Ви чекаєте приїзду вашого адвоката; але чекатимуть вони не більше 3-х годин, потім – почнуть обшук без нього.*
  - *слідчі зобов'язані допустити адвоката до проведення обшуку, навіть якщо він розпочатий.*
  - *Ви маєте право на декількох адвокатів під час обшуку. Відмова допустити до обшуку адвоката, з мотивів що один вже є, неправомірна; у разі недопуску адвоката до проведення обшуку – викликайте поліцію, навіть якщо обшук проводить також поліція;*
  - *уважно перечитайте протокол обшуку перед його підписанням та внесіть до нього всі зауваження.*
  - *перед проведенням обшуку особі зобов'язані вручити копію ухвали про проведення обшуку та пред'явити оригінал такої ухвали.*

- *після проведення обшуку Вам зобов'язані вручити копію протоколу обшуку.*
- *Ви маєте право не надавати роз'яснень та не свідчити проти себе та своїх близьких.*

- Детальніше – https://bit.ly/3gzeoya

Детальніше про обшук

4.6. Затримання

- Для того, щоб зрозуміти, чи Ви затримані поліцією – спробуйте кудись піти. Якщо Вам перешкоджають, або забороняють – Ви затримані!
- Подзвоніть в 102, повідомте Ваше прізвище, ім'я, місце, де Вас затримали, опис поліцейських, які Вас затримали (це може бути номер нагрудного знаку, або номер патрульної машини) та час, коли це сталось. (З цього моменту починається 3 години впродовж яких поліція має визначитись відпускати Вас чи в чомусь звинувачувати).
- Подзвоніть в центр надання безоплатної правової допомоги (БПД) 0-800-213-103. Повідомте як Вас звати, в якому місті/районі вас затримали і попросіть надіслати до Вас адвоката.
- Якщо маєте якісь проблеми зі здоров'ям – повідомте про це поліцейських.
- Якщо у Вас забрали телефон і привезли у відділ поліції – зверніться до чергового. Повідомте обставини за яких Вас затримували та те, що поліцейські свавільно забрали телефон. Попросіть доповісти про це керівництву та повідомити центр БПД. Черговий зобов'язаний це зробити відповідно до наказу МВС N°440 від 23.05.2017 https://bit.ly/3ayC7uy

Наказ МВС N°440 від 23.05.2017

- Ще раз нагадуємо про 63 статтю Конституції України: Ви не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів.
- Уважно читайте всі документи, які Вам пропонують підписати. Не поспішайте. Якщо виникають хоч наймешні сумніви – кажіть, що підпишете, після консультації з адвокатом. Навіть після консультації Ви можете відмовитись підписувати папери, які Вам дають.
- Поводьтесь з поліцією чемно та ввічливо. Принаймні Вас не зможуть звинуватити в агресивній поведінці. Відтак, надягнуті на Вас кайданки їм нічим буде пояснити.
- Якщо відчуваєте, що Ваш стан здоров'я погіршився – не терпіть! Попросіть викликати Вам швидку.
- Про всі незаконні дії з боку працівників поліції повідомляйте до Державного бюро розслідувань (ДБР). https://dbr.gov.ua/kontakti

Контакти ДБР

Асоціація
УМДПЛ
UMDPL
Association

Асоціація українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів (Асоціація УМДПЛ) — неурядова правозахисна організація, що здійснює системний всеукраїнський моніторинг дотримання прав людини та основоположних свобод у діяльності правоохоронних органів.

Ми працюємо за такими напрямками:

- Боротьба з катуваннями;
- Розвиток громадського контролю;
- Захист правозахисників та активістів;
- Робота з вразливими групами;
- Реформа органів правопорядку.

Асоціація УМДПЛ має багаторічний досвід роботи в галузі моніторингу дотримання прав людини, а також власний пул експертів, які беруть участь у роботі консультативно-дорадчих органів та міжвідомчих експертних груп. Експерти Асоціації беруть участь у розробці численних змін до нормативно-правових актів, що регулюють діяльність правоохоронних органів та є співавторами законопроєктів, розробниками низки тренінгів, майстер-класів, посібників, аналітично-методичних матеріалів, науково-практичних видань тощо.

Сайт: umdpl.info

Facebook: fb.com/Association.UMDPL
Електронна пошта для зауважень та коментарів:
umdpl.association@gmail.com